

Для управління самостійною роботою студентів у процесі навчання та надання їм дидактичних матеріалів використовується спеціалізоване програмне забезпечення, яке складається з систем автоматизованого документообігу, електронних банків знань та інтерактивних мультимедіа курсів.

Навчальне програмне забезпечення відрізняється від навчальних посібників тим, що воно приймає на себе частину навчальних функцій, які при традиційній системі навчання виконує викладач. В цих програмах теоретичний матеріал чередується з вправами для закріплення знань та здійснюється контроль за процесом їх засвоювання. Найкращим варіантом навчальної програми може бути програма, яка розроблена самим викладачем. Ця програма має включати не тільки зміст дисципліни, а й матеріал, який додаватиме їй навчальні функції. Вимоги до такої програми — максимальна інформаційна ємкість при мінімальному об'ємі. В цьому контексті доцільно розбити навчальний матеріал на порції-модулі. Кількість порцій-модулів визначається за умов оптимального засвоювання та закріплення знань при достатньо високому темпі вивчення матеріалу.

Перевірка знань, вмінь студентів, контроль здобутих навичок, одна із головних задач навчальної програми.

Навчальні програми повинні включати такі функції: управління навчальним процесом, безпосереднє навчання, мотивація творчого мислення студентів, стимулювання засвоєння навчального матеріалу, і на кінець, виконувати функцію самоконтролю.

Схематично оптимальну модель самостійної роботи студента з використанням сучасних методів навчання та комп'ютерних технологій може зобразити таким чином:

інформація → дія → зворотний зв'язок → контроль.

Результатом виконання наведеної схеми повинно бути підтвердження правильності виконання самостійної роботи.

В. М. Сидоренко, канд. екон. наук,
доцент кафедри інформатики

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Велике значення має організація вхідного контролю знань студентів перед початком вивчення тих навчальних дисциплін, які попередньо вивчалися у школі, наприклад, математика, іноземна мова та інформатика і комп'ютерна техніка. Цей контроль

потрібен для того, щоб визначити рівень знань, з якого студенти будуть продовжувати (починати) вивчення цих дисциплін. Тобто, необхідно отримати підґрунтя для того, щоб викладач міг будувати технологію викладання дисципліни з урахуванням вхідного рівня знань студентів.

Відсутність такого контролю може призвести до того, що у групі студентів, з якою працює викладач, стартовий рівень знань та навичок буде дуже різний (від «нульового» до «просунутого»), що майже кожен рік і трапляється. Мабуть немає потреби пояснювати всю складність роботи викладача у такій групі. На теперішній час такий вхідний контроль деякою мірою проводиться на кафедрах іноземної мови і, як його наслідок, проводиться формування навчальних груп за початковим рівнем знань. З інших дисциплін цього не робиться, через різні «об’єктивні» складності організації навчального процесу в таких умовах.

На наш погляд, сама ідея проведення вхідного контролю знань не викличе значних заперечень. Справа в тому як його організувати й проводити, з найменшими витратами часу, що відведено на вивчення дисципліни.

Одним з можливих рішень цієї проблеми може бути використання інформаційних технологій. Тобто пропонується такий алгоритм вирішення:

- дослідження програми дисципліни, що раніше вивчалася (шкільної, якщо ця дисципліна вивчалася у школі, або університетської, якщо ця навчальна дисципліна дає підвалини подальшого вивчення);

- створення переліку питань, ступінь володіння якими дає можливість зробити висновок про рівень попередньо отриманих знань;

- створення комп’ютерної бази (перелік питань і відповідей, якщо планується проводити тестування в автоматизованому режимі, з можливістю стохастичного генерування питань тесту), проведення вхідного тестування студентів;

- створення критеріїв визначення рівня знань, для подальшого розподілу студентів за рівнями;

- вибір системи для реалізації цього тестування (це може бути стандартна система, наприклад, WebCT або розробка нового програмного продукту);

- проведення пробного тестування з подальшим порівнянням його «об’єктивної» оцінки з «суб’єктивною» оцінкою, яка складається у викладача після проведення кількох занять зі студентами;

- внесення коректив у алгоритм тестування, якщо попередньо названі оцінки занадто різні, тобто не корелюють між собою;

- прийняття остаточного рішення про доцільність і необхідність проведення вхідного контролю рівня знань студентів.

Отже, проведення вхідного контролю дає викладачу можливість на підставі отриманих результатів, по-перше: розділити студентів на групи (підгрупи) за рівнем; по-друге: будувати технологію вивчення курсу з урахуванням вхідного рівня знань студентів.

В. Ф. Ситник, професор,
завідувач кафедри
інформаційних систем в економіці
І. В. Гордієнко,
доцент кафедри
інформаційних систем в економіці

ДОСВІД КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ» ТА ЗАОХОЧЕННЯ ДО ВИВЧЕННЯ СУЧАСНИХ СППР

Система поточного контролю знань студентів з дисципліни «Системи підтримки прийняття рішень» відповідає прийнятому у КНЕУ порядку і об'єднує контроль систематичності та активності роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; контроль за виконанням модульних завдань; контроль виконання завдань для самостійного опрацювання. Перший вид контролю передбачає оцінку відповідей студентів на практичних заняттях та доповідей на кафедральних та вузівських студентських наукових конференціях.

Система модульного контролю передбачає умовний поділ програми дисципліни на два модулі, яким відповідають такі теми і модульні завдання. Перший модуль об'єднує теми «Організаційно-технологічні основи прийняття рішень», «Розвиток і запровадження СППР», «Базові компоненти СППР», «Класифікація СППР» та ін. Модульне завдання передбачає виконання лабораторної роботи «Підтримка прийняття рішень у багатокритеріальних задачах з дискретними альтернативами із застосуванням СППР Decision Grid». Під час виконання лабораторної роботи, студенти отримують навички постановки задачі, прийняття рішень, роботи з якісними і кількісними шкалами оцінок альтернатив, подолання проблем невизначеності при прийнятті рішень, застосування методів підтримки визначення коефіцієнтів відносної важливості критеріїв, групового прийняття рішень, аналізу чутливості, а також обміну даними між СППР Decision Grid та MS Excel.